

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	6 frt. — kr
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Megjelenik hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond-
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr, s minden egyszeri közlés
után 30 kr bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyitlér” rovatban
közlendő cikkekért soronként
10 kr fizetendő.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁBAN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetések, nyitléri cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadtnak el.

Az E. M. K. E. s a határszéli
székelység érdeke.*)

Kézdí-Vásárhely, aug. közepén.

Sok bajunk van; nem esékely nyomorúsággal küzd népünk. Sok panasz hangzott fel már a székely nép ajkáról. Különösen az utóbbi időben számtalanszor adott hangot a hazafias sajtó, hogy a székely nép hanyatlik, anyagilag súlyos és igen sokan Romániába vándorolnak; elmondottak nem egyszer, hogy nincs vasutunk s míg Brassó csak a múlt évben is reál-, kereskedelmi és középiskolát kapott, addig nálunk az egész Háromszék megyében nincs egy középiskola, nincs reál- vagy kereskedelmi, annál kevésbé középipartanoda, férfi- vagy nőtanító-képző intézet.

Pedig Magyarországnak vajmi kevés megyéje lehet olyan, melyben az elősorolt intézetek mindenike hiányoznék. S nem volt-e már számtalanszor hangsúlyozva, hogy gazdaközönségünk, melyen a takarékpénztárak s ezek szervezetéből kifolyó 4 havi lejáratu váltók s a nem nagyon olcsó kamat csak pillanatnyilag segítenek, az olcsó és könnyen hozzáférhető hitel hiányában, valamint a gabonárák lenyomása következtében hovatovább rohamosabban halad ama lejtőn, a mely az anyagi romlásához vezet. És az ipar virágozhat-e ott, a hol a gazdaközönség a sok elemi csapás és más nyomás következtében anyagi zűrzavarral és szükséggel küzd? Bizonyára nem.

Rég érezte ezt városunk s ezzel együtt a határszéli székelység. S hogy a körülmények még súlyosabbak legyenek, s hogy a helyzet elviselhetetlenebb alakot öltön, még a romániai vámháborúnak is a határszéli székelyeket s azok iparát kell, hogy nyomja, sújtsa.

Ily helyzetben kétszeres örömmel kell üdvözlőnünk az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesületet, mely magasztos céljához híven munkássága keretében a vámháború által sújtott határszéli székely ipart is bevonta s annak pártolására is a hazafias közönséget felhívta.

De ezen felhívás általánosságban s az egész Erdélyre vonatkozott. Helyesen. Azonban egy város sincs annyira sújtva, a vámháborúnak egy sincs annyira kiszolgáltatva, mint a hazafiúi érzéséről ismeretes Kézdí-Vásárhely városa, melynek lakossága öthatodrésszben iparos s iparcikkjeinek háromnegyedrészben piacra Románia volt. Ezért kellene nekünk segítség hamar, gyorsan; mert igaz

marad mindig, hogy kétszer ad az, ki hamar ad.

Közös ohajtás tehát az, hogy az E. M. K. E. ne vonja meg erkölcsi támogatását, melylyel az erdélyrészi ipar védelmére sietett, a határszéli iparosoktól, s nagy tekintélyével, befolyásával hasson oda, hogy a magyar kormány, mely ez ügyben fel is kértett, rendeljen meg iparosainktól bár 10—15 ezer pár eszmát a katonaság számára.

Jogezimünk, hogy ezt kérjük, az egyesület alapszabályaiban van letéve. Igen, mert nem is tekintve, hogy az egyesületnek külön székely-szakosztálya is van, de általánosságban is célja, hogy az eloláhosodott honfiainkat visszamagyarosodni segítse s a magyarokat — székelyeket — az eloláhosodás veszélyétől megmentsse. Reánk nézve nem a vármegyénk szélein szóróványosan lakó oláhok képeznek veszélyt. Veszélyt képez a piaczhiány s a munkaszűnet. Az iparossegédek, sőt mesterek is, a megélhetés gondjaitól üldözötve, bemennek Romániába, s egy része állandóan letelepedve családokat alkotva, eloláhosodik s örökre elvész hazánkra nézve.

A kivándorlás megakadályozása régtől óta napirenden van s a változott viszonyok, úgy látszik, nem megszüntetni, hanem elősegíteni hivatnak. A határszéli székelyek, a kik a multban oly sokszor bebizonyították törhetetlen hazafiságukat, az idők jobbrafordultáig ennyit megérdemelnek.

De meg kívánom jegyezni, hogy a határszéli székely iparnak Kézdí-Vásárhely és Sepsí-Szentgyörgy s különösen az előbbi a főfészke s nem Brassó, mely a vámháborúból is a székely ipar köpenye alatt s annak rovására extra hasznót akar húzni.

A határszéli székelység érdeke, a mint cikkem elején rámutattam, még sok mindent követelne, mint p. o. vasutat, kereskedelmi és középiskolát s olcsó hitelt nyújtó földhitelintézetet, de legsürgősebb az ipar védelme, s erre nézve is csak erkölcsi támogatást kér az iparosoktól, mert anyagit kérni, tekintve az egyesületnek gyenge lábon álló pénzalapját, nincs bátorsága.

Hiszen nem mondom én, hogy a társadalom s épen Erdély közönyös az E. M. K. E. irányában. De a hazafias cél, az égető szükség tekintve, bizony az anyaállam nem elég lelkesült. Pedig azon hibát követi el, mint a melybe esnék azon egyén, a ki nem menne a szomszédban lakó édes testvére segítségére oly mértékben, mint kellene, és akkor, a mikor annak a háza ég: pedig csak egy szélfordulat s az ő háza is lángra

gyulad. Pedig Erdély s különösen a Székelyföld Magyarország keleti véd-bástyája; ha ez elesik, hatványozottabb a veszély az anyaállamra nézve. Az Unio szelleme s az együtvértartozás érzete még nem lelkesíti eléggé honfitársainkat, s hányan vannak, a kik százazerekkel rendelkeznek s egy fillért sem juttattak tárházukból az egyesületnek a hazafias cél elősegítésére!

Nem tudom, azért-e, hogy minket több csapás, számosabb nyomorúság ért, de mi a veszélyt a maga nagyságában fogjuk fel most is s fogtuk fel a multban is. Midőn Győrt és környékét elborította a víz; midőn hazánk büszkeségét: Szegedet, elsöpörte az ár; midőn csángótestvéreinket vissza kellett adni a hazának: multságokat rendeztünk, gyűjtéseket eszközöltünk; megkoldultuk a szegényt és gazdagot egyaránt, iskoláinkban tanulóinknak felfejtettük a veszélyt a maga nagyságában s gyűjtésre hívtuk fel. Pedig az érintett csapások elenyésző csekélységek ahhoz képest, melynek Erdély ki van téve. S mégis az anyaállambeli testvéreink, ha nem is közönyösek egészen, de későre samolyan lanya lelkességgel jönnek segítségünkre. Bizonyítja ezt az E. M. K. E.-nek maig is a szent célhoz viszonyított csekély pénzalapja.

Pártoljátok, testvéreink, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesületet, mert célja, hogy visszaadja hazánknak azt, kit az eloláhosodás veszélye fenyeget, szent és magasztos, s a veszély, melynek enyhítésére s a mennyire nézve lehet, elhárítására vállalkozott, közös.

Most még aránylag csekély áldozattal segíthetünk; de ha nem tesszük, rövid időn elkészünk; ilyen ügyben késni el pedig édes hazánk elleni bűn!

M. Székely János.

Pétervárról írják aug. 31-ről: „Itteni diplomáciai körökben híre jár, hogy Német és Oroszország helyben hagyta, hogy Ausztria-Magyarország annektálja Boszniát és Hercegovinát.

Titkári jelentés

az E. M. K. E. 1886. aug. 29-ki rendes közgyűlésén.
(Folytatás.)

Alapvető lépéseink közé tartozik, tartoztak mindjárt az év elején néhány testvér együlethez való közlekedésünk, illetve két esetben való állásfoglalásunk.

Az egyesületek, melyeket egyesülési szándékkal keresett fel a választmány: a Budapesten székelő székely- és a szilágymegyei Wesselényi-egylet. Utóbbi testvéregylet már 1883-ban meglévén alakulva, Szilágymegyében nem akart a választmány addig föllépni, míg jobbát barátságosan oda nem kinnálja. Loyális elhatározásában mind a mai napig e

területen még a formális gyűjtéstől is tartózkodott. A Wesselényi-egylet azonban — bár nevét s szabályait, kivéve a tagsági kategóriákról szóló részt, főtartani ígértük, — az időpontot a nehéz anyagi viszonyok következtében még nem tartá alkalmasnak az egyesülésre. Készséges indulat tal és örömmel ajánlá fel azonban tanácsát, javaslatát minden olyan kérdésben (például segélyezési ügy), mely a megyére vonatkozik, teljes erővel ígervén egy megyei választmány helyét pótolnia ezáltal. Választmányunk örömmel fogadta s szíves ajánlatot s föl is használta, midőn az Ördög-Kúton föllátható első egyesületi óvó tárgyában a testvér-egyesületet szíves intézkedésre kérte; elhatározta azonban, hogy a szilágymegyei választmány megalakítása alapszabályi diktálta kötelesség, mely elől kitérnünk nem lehet s ez okból a megalakítás iránt meg is tette a lépéseket. A székely művelődési és közgazdasági egyesületnek szövetkezésre fölkérése határozottabban történt. A székelykérdés egész mélységében és szomorúságában látja egyesületünk. A székelyekért nem kérni, de majdnem elvenni is szabad. Szárnyunk alá gyűjtenénk értők mindent, mint a jó kotló. Mi látjuk Kairóig a meggyalázott székely leányt. Ezért követeltünk. Tervünk volt, hogy a székely-egylet meglévő tőkéje maradjon örök időkre arra destinálva, mire adatott: székely cselokra; a Budapesten székelő választmány azonban kiegészítve s fölfrissítve legyen fővárosi szervünk, a további tagtoborzást pedig csapjuk össze egy zászló alá, hiszen a megyei magyarság is úgy se más mi nálunk, mint a völgyekbe kitelepült, aláereszkedett, gyarmatot vert székely, s épen az a veszedelmünk, hogy e kitelepülés megszűnt; keletre folya issza föl a székely verejtékét a föld. A székely-egylet — saját szavai szerint — nem akart abdikálni, nem akart abdikálni a különállásról, hogy magasb trónra ülhesse az eszmét. Ezért mi a felelősséget reá hárítottuk. És nyugodtan türjük a kötelesség által dikált egyenes szavainkért a folyton tudomásunkra jutó szemrehányásokat: hadd üssenek, de meg kell hallgatniok!

Mi nem tartjuk azt, — mint a székely-egylet — hogy a székelynek csak selejtése megy ki Romániába. Ascension szigetén egy teknőcöt fogtak s hozták a continens felé. De beteg lett s tengerbe kelle dobni. Hátára egy keresztet metszettek s két év múlva az állatot videron találták meg a szigeten. Ennek az állatnak 30.000 mértföld tengeri utat kelle millió veszély közt megtennie, hogy visszajusson, a hol született. A gondviselés örökös föltette. És a kivándorolt székelyt csak selejtesnek tartjuk?

Egyesületekről lévén szó, felemlítjük a ténny, hogy sikerünk, munkásságunk különböztet meg egyesületekre is gerjesztőleg hatott. Nem csak alapszabályainkért, nyomtatványainkért, tanácsainkért fordultak hozzánk, de hatásunk s követésünk meg is látott. A „közművelődés” szót ismét szárnyra emeltük s országsszerte több egylet alakulása következett. Az Erdélyrészi Háziipar, s Iparfejlesztő Egylet egyesülés szándékát mutatja, mi csak hasznára volna hasznos, szükséges egyesületünknek.

Áttérünk már most főbb speciális felada-

*) A „Pesti Hírlap”-ból vesszük át ezen minket érdeklő cikket. Szerk.

tainkra, fontosságánál fogva, mindjárt legelőmlitve indított iparmozgalmunkat.

Iparos Erdélyt teremtenia mezőgazda anyáállamnak egyesületünk legfőbb közgazdasági jelszava! Már alakulásunk kezdetén röpké szó volt tagjaink közt iparvédegylet alakítása, iparkiallítások rendezése stb; munkaprogrammunk részletes tervvel is bir iparügyeink teendőire nézve. A közgazdasági szakosztály nem egyszer foglalkozott e kérdésekkel. Elmulaszthatók-e tehát, a mint a vámharcz Romániával kitört, hogy társulva az állam intézkedéseivel, a kedvező alkalmat megragadva, magunk részéről erkölcsi súlyunkkal ne lépjünk a nemzet elé a fejedelmek alatt virágozó, saját izlésű, jelenben is versenyképes iparunk érdekében? Különösen a textilipart szemlélők ki, először azért, mert szövetségünkért ad ki évente hazánk legtöbbet, de azért is, mert ez iparágat láttuk olyannak, mely leginkább magától vonandja a többieket. Működő alelnökünk dr. Haller Károly mindig kezdeményező éberségével nem késett érintkezésbe lépni Benigni Sámuel alapítónkkal, a kolozsvári iparosegyesület fáradhatatlan, gyakorlati, alkotó kezű elnökével s ennek alapján Binder Lajos erdélyrészi iparfelügyelő ur is társulván a munkához, gyűlés hivatott egybe az iparosgyűlés helyiségébe. Jelen voltak Kolozsvár szabómesterei, szürszabói és kalaposai. A gyűlés egyhangú lelkesedéssel mondá ki, hogy a felkarolandó erdélyi textilipar érdekében küldötteket meneszt a szász és székely városokba, érintkezendők az ott helyi iparosegyesületekkel, termelőkkel, ösztögyűjtendők a productiv képesség adatait, a megfelelő mitákat stb.

A küldöttek bejárván körutjakat, nagyon lelkesen fogadtattak a széken, segessvári, brassói iparos egyesületek, iparosok, a sepsiszentgyörgyi, csikszeredai, székely-kereszturi intéző körök részéről, s midőn beszámolván, az egyesület átirata folytán egyesületünk kibocsátotta a nemzethez fölhívását, mintegy fölfedezés hatott az országra a szót. Zápóra indult meg a tudakozódásoknak és megrendeléseknek. Kereskedőink s szabóink a fogyasztók kereslete alapján kénytelenek lettek érintkezésbe lépni a termelőkkel s velök tüzletet kötni. Városunkban külön raktára is alakult a honi szövetségnek Benigni Sámuel iparosgyűlési elnök buzgalma folytán. Idejét látván a védegyleti eszme fölvevésének, közgazdasági szakosztályok által véleményét dolgoztattunk ki, mely az egyesület kötelességyszerű hivatásának nyilvánította ki a versenyképes magyar s kivált határszéli iparos számára a megfelelő piac teremtését. Ez okból egy bizottság ment ki Sigmund Dezső alapítónk s vál. tagunk elnökele alatt, fölhatalmaztatván magát további szakértőkkel kiégésztienie. Sigmund Dezső augusztus 12-iki ülésünkön bejelenti, hogy a bizottság egy erdélyrészi iparkiallítás rendezését tartja szükségesnek s pedig a közgyűlés idejében, mely okból fölkérte a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarát annak kivételére. A kamara kész örömmel vállalkozott a hazafias munkára s azonnal szállítási kedvezményekről gondoskodott, azt — ha a magas kormány netán megtagadná — a maga részéről biztosítván. A kiállítás rendezésére a kolozsvári iparos-egylet vállalkozott, felajánlván palotájának helyiségeit, melyekben a nagy közönség e pillanatban a kiállítást ott szemlélheti büszkeségére erdélyi iparunknak. Röviden egybefoglalva a képet, mely most az iparmozgalom következtében mutatkozik, im ez. Ismertté lett az ország előtt a véka alá rejtett gyertya; a finom posztókhöz szükséges gyapjú ára gazdáink kezében felszökken. Felhívásunk következtében szövetségtermelőinkhez, az iparos-egyesülethez, közvetítőnk gyanánt fölkért alapítónk, iparfelügyelő Binder Lajos urhoz összesen körülbelül, 7000-et meghaladó tudakozódás érkezett, melyek minél megválaszoltattak, megfelelő minták hozzácsatolása mellett. Szövetségtermelőink egyesültek, mint például Nagy-Sebenben a „szövettermelők árucarnoka“ czég alatt; kolozsvári kereskedők és szabómesterek tetemes megrendeléseket tettek; a közönség igyekszik a jutányosabb s jobb minőségű honi kelmébe öltözni, mely okból egyesületünk jó ideig kénytelen volt

irodájában minta-collectiókat tartani s megrendeléseket fölvenni s közvetíteni; a termelők productiv képessége — hála Isten! — túl van a kereslet által lépve, úgy, hogy nem egy külföldi gyáros gyárának idehelyezése iránt puhatolódik. Felhívásaink a magas kormányával párhuzamban megnyerték a megyei és városi törvényhatóságokat szükségleteinknek gyárainkból való fedezésére, kormányunk külön utasítva a csendőrséget, fővárosi rendőrséget, az erdővidéket, az innen való öltözködésre; a vasutak fölszerelése a körülményekhez képest innen fogtak vétetni. Nagy-Kikindán, Pozsonymegyében, Szilágy-Somlyón védegyletek alakultak, vagy vannak alakulóban; a kecskeméti 40 ezer tagot számláló antisemita-párt egyesülté alakult az erdélyi iparczikkek fogyasztása céljából; a Széchenyi-társaság Szatmárt céljait közé vette az erdélyi iparczikkek fogyasztását s tagjai körében terjesztését. Mind ennek következtében termelőink, kik eddig utazókkal nem bírtak, utazó ügynököket állítottak be, mert a minta-mutatókat nem győzték már kiküldeni. Felhívásunknak része benne, hogy bizottságok alakulnak árucarnoknak részvényekre alapítása tekintetéből; hogy Brassó, Háromszék, Hétfalu, Fogaras, Seben, Segesvár, Beszterce áruai oly szépen vannak nálunk kijáratva; hogy bebizonyult, mikép szövetségünkben nincs sem mű-gyapjú, sem rongy, sem pamut, se fa-rost, se hullott állatok rövid szőre, hogy mosásnak, napnak s a tépőgéppel való szakításnak ellenállanak, hogy beszerzei és sepsiszentgyörgyi kalapjaink erősebbek, olcsóbbak s ép oly szépek, mint a külföldiek; hogy különösen székely mosó ruháink, asztalneműink eredeti székely stíjokban egy életidőre készülnek, s hogy nem bírja őket megsemmisíteni a rothlásszerű, brünni, bielai s biliczi lelketlen hamisítás. Föllépésünk által végül meggyőződhetünk szász atyánkfiai, hogy mi testvéri szívvel öleljük keblünkre e hon minden jó fiát s meggyőződhetünk mi, hogy székely véreinket hagyni nem szabad. Az Első Székely Szövöde részvényeinek — a kereslet folytán — emelésre levén szükség, felkérünk itt is minden jó hazafit, hogy az a 20 frtos részvényekre az itartóknál előjegyezni kegyeskedjék. Végül a birtokos uraknak, az intézmények igazgatóinak stb. itt is legmélegebben ajánljuk börmunkákra a kézdivásárhelyi, brassói és sepsiszentgyörgyi derék, minden versenyen felül álló magyar iparosainkat. Az Ég áldása azon, ki most mozdul, míg az alka-lom a miénk, s ki mozdul is, nem csak lelkesül!

Kezünk iparával egyszerre foglalkoztatott a lábunk alatt levő talaj.

(Folytatása következik.)

A bulgáriai események.

A Bulgáriában történt események között legfontosabb azon összeütközés, mely Radomir mellett történt. Ha az erre vonatkozó hír valóban bizonyul, kész az ürügy Oroszország számára, hogy Bulgáriát okkupálja. Az összeütközés két bolgár ezred közt történt; az anarchia tehát megvan; a mire Oroszország várt, bekövetkezett. S ha Oroszország csakugyan közbelépik, akkor oly bonyodalom fog bekövetkezni a hatalmak között, melynek végkifejlesztését most még sejteti sem lehet.

Az újabb táviratok itt következnek.

Szofia, szept. 1. Sándor fejedelem táviratilag elrendelte az elfogott összeesküvők szabadon bocsátását. Itt nagy előkészületek történnek a visszatérő fejedelem ünnepélyes fogadására. A kelet-romániai csapatok tegnap óta urai a városnak.

Szofia, szept. 1. Mutkurov ezredes hat ezreddel ide érkezett és fogságba helyezte Karavelovot, Czankovot, Klement metropolitát, Nikiforovot és több más személyiséget. A fejedelem azonban elrendelte, hogy Karavelov és Czankov bocsáttassanak szabadon, mert ő volt minisztereit nem akarja gyanúsítani. A többiek fogságban maradnak. Azt a két ezredet, mely az államcsíny végrehajtásánál segédkezett, Küstendilbe küldték, minek

az ottani lakosság hírével, a készletben levő municziót teljesen megsemmisítette.

Odessa, szept. 1. Radomir közéletben összeütközés volt a fejedelempárti Mutkurov serege és a lázadó Küstendil-ezred közt. Mindkét részről számosan elesetek és még többen megsebesültek. (N. Fr. Pr.)

Egy pétervári sürgöny e hó 2-ról a következőket jelenti:

„Sándor fejedelem táviratot intézett a cázárhoz, melyben egy külön követ kiküldését kérvén, kivel megegyezésre juthasson, legmélyebb tiszteletének ad kifejezést a cázár személye iránt s kijelenti, hogy miután őt Oroszország tette Bulgária fejedelmévé, kész koronáját a cázár kezébe letenni. A cázár válaszában kijelenti, hogy nem helyesli, hogy a fejedelem visszatér Bulgáriába. Külön követ kiküldése időszerűtlen volna. Addig a cázár nem avatkozik a szomorú ügybe, míg Sándor Bulgáriában lesz. A fejedelem tudni fogja, mit kell tennie; a cázár pedig fenntartja magának, hogy azt tegye, a mit a t y j a e m l é k e, Oroszország érdeke és Kelet békéje megkívánna.”

A „Család“ nevű árvaház Latforce-ban.

(Dordogné.)

Francoziából fordította: Br. Szentkereszty Irene.

(Vége.)

Nevelés. Oktatás.

Kilenczven fiatal leányból álló család tehát az, melyet nevelnünk kell. Nagy és szép feladat az. Leányaink többnyire a társadalomnak jegyféle osztályához tartoznak és mi nekik kevés kivétellel egyforma nevelést is adunk.

Jó gazdasszonyokat nevelni, ez törekvésünk.

Mihelyt a „Család“-ba belépnek, igyekszünk munkásságukat hasznosítani, megértetvén velök, hogy nevelőben vannak, és idejükről nekünk számolnunk kell. Szegény gyermekek közül sokan oly gyengén, betegesen jöttek be, hogy mindenekelőtt testi szervezeteiket kellett helyrehozni. Nagy részük nem tudott semmit. Voltak nagy gyermekek, kiket beszélni kellett tanítani.

Általánosságban véve, mi nekik egy jó elemi iskolai nevelést adunk. E végből a tanítónők számát gyarapítottuk. Minél hamarabb kibocsáthatjuk őket az iskolából, annál jobb. Sok mindent kell, hogy tanuljanak, mit egy gazdasszonynak vagy szolgálónak tudnia kell. Legnagyobb gondot fordítunk a főbeli számolásra. Hazájok történelme és földrajzából is kapnak néhány leccskét. A mi leányaink az élet valóságában kell, hogy éljenek. Szoktatni kívánjuk őket olyan munkákhoz, melyeknek később hivatásuk betöltésénél hasznát veszik.

Szolgálni és nem várni, hogy nekik szolgáljanak; igazgatónőjüket asszonyoknak és szolgáljuk vagy társuknak tekinteni! ez magában foglalja nevelési rendszerünk alapját. Ezáltal ki akartuk kerülni azon kifogásokat, melyek az árvaházakban gyakorolt nevelés ellen általában tétetni szoktak.

A „Család“-ban minden gyermek egy erkölcsi és magaiért felelős lénynek tekintetik. Tudja ő, hogy jövője tevékenységétől és ismereteitől függ; tudja, hogy nem gép, nem nulla. Ezen személyi felelősség tudatát nem szűnünk meg bennök fejleszteni; ha ezen érület valamelyikben nincs meg, akkor feladatunk hajótörést szenvedett s egy értelmetlen lény áll előttünk, melyet mozgatni kell, vagy egy alsóbb osztályu teremtmény, melyet táplálni kell. Az ilyen gyermek, midőn elhagy minket, képtelen lenne minden szolgálatra, jötevőinek pénze haszon nélkül maradna, és ekkor nem is volna, miért létezék a „Család“.

Mihelyt kilépett a gyermek az iskolából, beavattatik minden háztartási munkába.

ugyszintén a ház, az igazgatóné és aligazgatóné szobáinak rendbentartása- és az étcsobában való szolgálata. A „Család“-ban benn tartatnak mindennemű elfogadások, bizottságok és felülvizsgálók összejövetelei stb. A leányok szeméink előtt fejlődnek és itélőtehetségük előttünk képződik. A műhelyben mindennemű dolgot végeznek; ott szabják és készítenek elő a varrára s ruhákat. Még arra is törekszünk, hogy a gyermek ne legyen egyszerű varrógép, hanem legyen ő a szabónő. A kelméket kiszolgáltatjuk és ő a meghatározott ruhaneműeket kell, hogy átadja.

A foltozás nincs elhanyagolva; ez a műhelyben jelentékeny időt vesz igénybe. A régít újjáalakítani; ez legyen mindenekelőtti törekvése egy jó varrónőnek. Kitűnő alkalmuk van itt a leányoknak a foltozás megtanulására, midőn kisebb társaik ruháinak egy részét helyreigazítják. A silvé-i és betheli jótékony intézetek főhősnői is majd mind a „Család“-ban készülnek. A „Család“ részére a rendes bevásárlásokat is fiatal leányaink végzik egyedül vagy az igazgatónővel. Ez által előre megismerkednek e tekintetben is azon nehézségekkel, melyekkel később az életben meg kell küzdeniök.]

Midőn aztán tőlünk kilépnek a leányok, megtanulták az Isten és saját lelkiismeretük felügyelete alá helyezni magukat.

Az árvaházból való kilépésük ideje nincs meghatározva; mi ohajtjuk, hogy minél előbb el legyenek helyezve; az ő érdeküket kell, hogy keressük, nem pedig a magunkét.

A leányok egészségi állapota kitűnő. A beteg-szobát ritkán használják, kivéve azokat, kik betegen jönnek hozzánk.

Örömet okoznak nekünk azon tudósítások, melyeket kedves gyermekeinktől kapunk, kik széles e világon el vannak terjedve. Megörizték a „Család“ iránt azon indulatot, mely a kegyeleten alapszik. A „Család“-ban töltött idejüknek tulajdonítják üdvöket, életüket és boldogságukat.

A mai napon kilenczven fiatal leányunk van.

Füldői levél.

Gyergyó, 1886. aug. 22.*)

Tekintetes szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy az alig ismert Gyergyó-Ujfalu községben levő borvizfürdőről s az ott lefolyt mulatságokról, de különösen a folyó hó 22-én tartott táncmulatságról becses lapjában röviden megemlékezhessen.

A gyergyóújfalu borvizfürdő jó gyógyhatását bizonyítja az, hogy vidékről is többen, de különösen a mintegy háromnegyed óra távolságra eső Gyergyó-Szentmiklósról több mint 10—12 család tartózkodott ott s tartózkodik jelenleg is huzamosabb ideig.

Fürdőhelyiség összesen három van berendezve, az ottani igényeknek megfelelően 2—3 öltözőszobával; kettő zuhanyval is el van látva.

A fürdőt Benedek András székely atyánkfia kezeli, ki töle telhetőleg mindent elkövetett, hogy a vendégek minél nagyobb kényelemben részesüljenek: sétatért rögtönzött, tekepályát állított fel és ezeken kívül halas töről is gondoskodott. (Hal, az igaz, kevés van.)

Jövő nézve úgy a fürdővendégek, mint Benedek uram érdekében a következőkre figyelmeztetjük a fürdőtulajdonost:

1. A bekerített u. n. sétatért, a hol a két fürdő is van, fásítsa be, hogy a sétálók ne legyenek kitéve a forró nap hevének.

2. Gondoskodjék több ülőhelyről, hol mindenki megpihenhessen.

3. Tartsa jó karban a tekepályát, ugyszintén a táncz helyiséget, hogy a vendégek élvezettel mulathassanak.

4. Konyháját tartsa rendben, étele, itala, ha a vendég kér, mindig legyen kéznél, és ne álljon elő azzal, hogy „sem étel, sem ital nincsen“; nemkülönben ügyeljen fellegfőképen arra, hogy az oda nem illő bámész nép a fürdőhelyiségbe be ne mehessen, hogy ez által a fürdővendégeknek kellemetlenséget okozzon.

A mulatságokra áttérve, a fürdőn vigabb-

*) Későn érkezett.

Szerk.

nál vigabb multságok vannak kivált vasár- és ünnepnapokon, mikor Szentmiklósról se- regesen tódulnak le a vendégek; játszanak, cizcizálnak, tánczolnak. Közlebb is — e hó 22-én — több mint 150 vendég fordult meg a vidékről e fűrdőn. A lelkes, tüzverű fiatal- ság tánczot indítványozott, mi a szép höl- gyek részéről örömmel fogadtatott el. Jobb zéne hiányában az odaváló zenekar lett fel- fogadva 5 frt, írva öt forint készpénzért; azért írom: készpénzért, mert előre kellett fizetni, mivel — tetszik tudni — a cigány furfangos: csak azt hiszi, a mi a kezében van. A fiatalzág zugolódott is nagyon Gyur- kának ezen eljárása ellen, de mindhiába, az erőszaknak végre is engedni kellett. Ugy este fél fél hét órakor aztán előállott Gyurka cigány az ő négy társával s huzott egy jó keserves csárdást. A fiatalzág sem volt rest, ő is reá vágta, s megkezdődött a vig, kedé- lyes multság. Huzott aztán Gyurka ur né- metest, erre tánczoltunk rezgő-polkát; majd cizcizelit (cepperli), mire természetesen mazurkát kellett tánczolni. De — csodák csodája! — Gyurka még francia négyest is huzott; igaz, csak egy figurát tanult meg, azt is fűtyölés után; de azért mind a hat figurát arra az egyre tisztességesen eljárták. A táncz szakadatlan vígsággal éjjeli 12 óráig tartott. A négyeseket 24 pár tánczolta. A multságban résztvevő hölgyeink neveit a következőkben adjuk: Kedves Tamásné, De- meter Domokosné, Hoppe Lipótné, Lázár Lukácsné, Fenczel Jánosné (Gyergyó-Szent- miklós), Deák Ignácné (Csik-Szereda), Ola- jos Farkasné (Alfalu), Jánosi Jánosné (Uj- falu), Kálmán Istvánné, Ferenczy György- né (Szentmiklós), Lázár Antalné (Szentmik- lós) urasszonyok. A szép kisasszonyok közül ott láttuk: Ferenczy Ilka, Römer nővérek (Szentmiklós), Jánosi Vira, Jánosi Mariezi (Ujfal), Kedves Erzsi, Lázár Eliz (Szent- miklós), Jánosi Eliz (Ujfal), Székely Gi- zella (Alfalu) és Kedves Erzsi (Szentmiklós) kisasszonyokat.

A tek. szerkesztő ur szíveségét köszöni egy fűrdővendég.

Különlélek.

— **Eljegyzés.** Sánta Jeromos honvédmisz- teri fogalmazó eljegyezte Lázár Anna kis- asszonyt, özvegy Lázár Alajosné százmátói nagybirtokos leányát.

— **Az erdélyi róm. kath. statusgyűlést** folyó hó 20-ára hivta össze Lőnhart Ferencz pü- spök. A gyűlés tárgyai: 1. Az erdélyi róm. k. igazgatótanács jelentése az 1885-ki statu- sgyűlés óta folytatott működéséről. 2. A rad- nóthi alapítványi uradalom gazdasági keze- lésének megállapítása. 3. A róm. kath. kö- zéptanodai tanárok szolgálati és fegyelmi szabályainak megvitatása és életbeléptetése; 4. Az igazgatótanácsból kilépő tagok helyei- nek betöltése.

— **Kraft Ágoston** m. kir. honvéd-alezredes, ki több éven keresztül volt parancsnoka a Kézdi-Vásárhelytől állomásozó 24-ik honvéd- zászlóaljának s ezen állásában a polgárság osztatlan tisztelétét és szeretetét érdemelte ki, folyó hó 1-én hosszabb szenvedés után elhalt. Béke poraira! — A gázsjelentés szövege következő:

Már özvegy Kraft Ágostonné, szül. Böm- ches Elvin, a maga és kiskorú gyermekei: Mari, Gizella, Ilona, Anna, Ágoston, Elvin és Zelma, valamint szülői, testvérei, sógorai és mindkét részről számos rokonok és jó ba- rátok nevében lesújtó fájdalommal jelenti a felejthetetlen s forrón szeretett férj, atya, test- vér és rokonok Kraft Ágoston m. k. honvédalezredes és a m. k. 23. honvédgya- logföldandár parancsnokának, a katonai ér- demkereszt és hadiérme tulajdonosának, mai nap reggel 1 órakor hosszabb szenvedés után, életének 53. évében, Keresztényfalván, Brassó mellett történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hűlt tetemei f. hó 3-án délután 4 órakor fognak Keresztényfalván az ág. év. temetőben örök nyugalomra tétetni. Kereszt- ényfalva, 1886. szeptember hó 1-én. Legyen áldott emléke!

— **Elhaltak még:** Öz. Jancsó Sámuelné szül. Bodó Éva 78 éves korában Kézdi-Vá- sárhelytől; öz. Beke Sámuelné szül. Kele- men Rózália Szucságon 53 éves korában. Béke poraikra!

— **Budavár visszavételének** 200-ik évfordu- lója alkalmából fényes ünnepélyek rendez-

tettek Budapesten. Aug. 31-én a népszínház- ban diszeloadás volt; színpad került Rákosi Jenő alkalmi darabja, „Budavár megvétele“ cz. népszínmű, melyhez maga a szerző írt prologot. Szept. 1-én a főváros törvényható- sága és a magyar történelmi társulat együt- tesen diszeloást tartottak, melynek fényét a király személyes megjelenésével emelte; ott voltak az ország főméltóságai, a főpap- ság, a katonai hatóságok kiváló képviselői, a fővárosi törvényhatóság, az országgyűlés mindkét házának tagjai s számos küldöttség az ország minden részéből. Többen megje- lentek hazánkból és külföldről is olyanok, kiknek ősei ezelőtt kétszáz évvel Budavár ostrománál segítettek megdönteni a főlhold uralmát. Ezek számára külön emelvényt je- lölt meg a rendező bizottság. A diszeloást emelkedett szellemű beszéddel a főpolgár- mester nyitotta meg. Nagy lelkesedés tört ki akkor, midőn a királyt éltette. Ezután Br. Kemény Gábor, a történelmi társulat elnöke, mondott szép beszédet. Ezt követte Gróf Szécheny Antal értekezésének felolva- sása, melyet Budavár visszafoglalásáról írt. Ennek befejeztével a király lelkes éljenzés között elhagyta az ülést. Tíz percznyi szü- net után felolvastatták Ipolyi Arnold bemu- tató levele Buonoiti pápai nunciusz jelenté- séről. Az ülés este 7 órakor ért véget. Este az operaházban diszeloadás volt a nemzeti színház tagjai által. Előadott Csiky Ger- gely alkalmi színműve: „Petneházy“.

— **Budavár visszavételének** kétszázados év- fordulója alkalmából a csikszeredai r. kath. templomban is ünnepélyes istenitizsület volt, melyen a honvédség, tűzoltóság és a polgári hatóságok tiszteletileg voltak jelen. Ez alkalmal tisztelettel kérdezzük a t. alispán urat, hogy hol volt megint a megyei tiszti- kar!? Mert tudomásunk szerint meg volt hiva az istenitizsületre. Ha mi magunk nem tudjuk nemzeti ügyünket tiszteletben tar- tani: hogy kívánhatjuk az Munchentől!?

— **Mezey János** igazgató orpheumtársulata mulattatja Csik-Szereda város közönségét általános tetszés mellett. Ajánljuk a jól szer- vezett társulatot a közönség b. figyelmébe.

— **Kézdi-Vásárhelyre** folyó hó 4-kén egy néhány tagból álló daltársulat érkezett, mely 3 előadásra engedélyt nyert a városi ható- ságtól. Az előadások vasárnap veszik kezde- tükét a tanácsház dísztermében. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Kolera nostras.** A Csikmegye székházán dolgozó munkások egyike folyó hó 2-kán hirtelen beteg lett. Dr. Spányik József honv. ezredorvos, ki a beteget gyógykezelés alá vette, a kolera nostrast konstataulta.

— **Szentkatolnáról** a következő sorokat vet- tük: „Tekintetes szerkesztő ur! E becses lap egyik juliusi számában a szentkatolnai ma- lom-gát elpusztítása volt szóban. A felszólá- lás nem maradt eredménytelen. Szentkatol- na községe megvette azt a tulajdonostól és pedig úgy, hogy ott többé gát ne állíttassék fel. Most tehát hátra van még a hatolykai, melynek megvétele Imecsfalva, Petőfalva, Zabola és Hatolyka károsult községeknek áll érdekében. Talpra tehát, érdekelt és tehetős községek, károsult közbirtokosság! kövessék Szentkatolna példáját; mert ha a nevezett kártevő malomgát elpusztíttatnék, jövőre árvízkiárt nem szenvednének, a mit bizonyít Szentkatolna példája is. I g a z m o n d ó.“

— **Szállítás a hadsereg számára.** A keresk. miniszter beküldte az orsz. iparegyesületnek a hadsereg számára szükséges ruházati posztó-, gyapjú-, gyapot-, vászon- és bőrczik- kek szállítására vonatkozó és a közös had- ügyminiszter által hirdetett pályázatot, hogy azt az érdeklődő iparosokkal közölje. Bete- kinthető az orsz. iparegyesületben a hivatalos órák alatt.

— **Uj lap.** „Az Igazság“ czimű, Gyergyó- Ditróban megjelenő vegyes tartalmu katho- likus tanügyi közlöny 1. számát vettük. Szer- kesztője P. Felicián. Ára egy évre 2 frt 20 kr. Nyomatik Budapesten a „Hunyadi Mátyás“ intézetben. A lap tiszta jövedelme hazánk szegény, árva gyermekeinek van szánva. Kiállítása nem nevezhető valami különös csinosnak, s azért bizony kár volt Budapetre fáradni, mert azt oly csinosan s oly korrektül is bármelyik székely könyv-

nyomda kiállíthatta volna s némelyik még csinosabban is. A budapesti nyomdászpar- nak bizonyára nincs oly nagy szüksége a mi segítségünkre, mint a mienknek, s ez okból ohajtandó lett volna, hogy ne fáradjanak vele Budapetre. Beltartalma figyelemre méltó; azonban a sajtó-hibákat a tisztelt szerkesztő ur figyelmébe ajánljuk, mert ha csak a t. szerkesztő ur szíves nem lesz megmagyarázni a gyengébbek kedvéért, hogy nevezetesen mi lehet az a „kénasavas kömény“, meg „salitrom“: senki sem fogja megérteni. „Salitrom“ salétrom lehet, de hogy az a kénasavas kömény mi lehet, azt el sem tudjuk képzelni. Tudomásunk szerint eddig ilyen senki sem fedezett fel s gyanít- juk, hogy ezután sem fog felfedezni.

— **A kolozsvári tenyészállatkiállítás** szept- ember hó 1-én Szabó József elnök által be- záratott, ki beszédében mérlegelte a kiállítás által elért eredményt. A kiállításon állami bevásárlás történt ménekben 8000 frt, bika- borjokban 3000 frt értékig. A magáneladás a 15.000 frtot meghaladta. Díjakban 5000 frt osztott ki.

A „Magyar Háziasszony“ czimű háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap minden egyes száma újabb és újabb bizonyítékkal szolgál arra nézve, hogy ez a lap hivatva van minden családban hű vezetőül és hasz- nos tanácsadóul szolgálni. Mert a „Magyar Háziasszony“ valóban oly gazdag tárháza a háztartás, a konyha, a nevelés, az egészség- ügy, a kertészet, szóval a nő egész hatás- körét felölelő, alapos közleményeknek, melyek mindannyian igazolják azt a jó hirt, melyet e kedvelt lap 4 évi fennállása óta szerzett magának. A gyakorlati értékű köz- lelményeken kívül a „Munka Után“ czi- mű szépirodalmi melléklet csinos költemé- nyekkel, rajzokkal és humoreszkekkel, egy- egy hosszabb érdekfeszítő regénnyel s ügyes talányokkal szórakoztatja az olvasót. A „Magyar Háziasszony“ előfizetési ára egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr. s a kiadó hivatal (Budapesten nagy korona-utca 19. sz.) melyhez az elő- fizetések legcélszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatószámokkal.

CSARNOK.

Innen-onnan.

Ebéd után.

Bankár: Nos, orvos ur, hogy tetszik önnek a leányom hangja?

Orvos: Kötőnő.

Bankár: Ugy-e? Oh, ő rendkívül sok dalt tud, s igen hízogó lenne rám, ha ön valamit választana, egészen az ön izlése szerint.

Orvos: Akkor kérnék egy kis — sajtót.

Az iskolából.

A tanító, növendékeihez: — Lássátok, gyermekeim, minden a szo- kástól függ. Teszem azt, ha fejre állnék, azonnal fejembe tódulna minden vérem. Miért nem tódul a lábaimba? Ki mondja meg az okát?

Egy ficska:

— En tudom, tanító ur!

— Mondd meg hát az okát.

— Mert a lábaim nem üresek!

Szerencsétlenség.

A: Miért vagy oly szomorú?
B: Roppant szerencsétlen vagyok a sze- relemben.

A: Hogy-hogy?

B: Első szerelmem meghalt, a második

zárda ment és a harmadik...

A: Nos, a harmadik?

B: A harmadik a — feleségem.

Érteményezések.

Mi az álszemérem netovábbja? Ha valamely nő a miatt pirul, hogy a hegyek közt a sziklák meredeznek.

Mi a gazdálkodás netovábbja? Ha valaki kezén hordozza nejét, hogy ne kop- tassa cipőjét.

Mi az udvariasság netovábbja? Ha sirásónál sirt rendelünk rokonunk számára és az a szavakkal boosát el: „Isten önnel! tiszteljen meg mihamarább!“

Mi a türelem netovábbja? Ha csillárt addig csiklandunk légszesz karja alatt, míg a légszeszgyár igazgatója nem prüsszen.

Iskolai vizsgán.

Tanító: Pista! Mit kell mindenekelőtt tenned, hogy bűneid megbocsáttassanak?

Tanuló: Elkövetni azokat.

Házassági morál.

Egy éltes férfiú igen fiatal leányt vett nőül. Ismerősei élcelődtek, mondván, hogy legalább korához valótt vett volna el.

— Eh! — felelte ez — ha már savanyu almába kell harapnom, legalább olyat vá- lasztottam, mely kívül piros.

Közgazdaság.

A kézdívásárhelyi kisegítő takarékpénztár részvénytársaság 1886. aug. havi üzletforgal- mának kimutatása. Bevétele: pénztárkész- let 1886. augusztus hó 1-én 4973 frt 30 kr, betéti számlán 2369 frt 1 kr, váltóleaszámó- lási számlán 42783 frt 81 kr, jelzálogkölesön- számlán 3900 frt, váltóleaszámolási kamat- számlán 919 frt 44 kr, váltóleaszámolási ille- ték-számlán 459 frt 73 kr, jelzálogkölesön- kamat-számlán 77 frt 38 kr, jelzálogkölesön- illeték-számlán 38 frt 69 kr, előlegkölesön- kamat-számlán 4 frt 40 kr, előlegkölesön- illeték-számlán 2 frt 20 kr, kezelési költség- számlán 35 frt 48 kr, váltóviesszeszámlolási számlán 23928 frt, kölcsönjáradéki folyó számlán 307 frt 68 kr, folyó számlák számlá- ján 1000 frt, tisztviselői előleg-számlán 10 frt, ügyési költség-számlán 15 forint 61 kr, 10 százalék betéti kamatadó-számlán 11 kr, posta- és bélyegdíj-számlán 1 forint 38 kr; összesen 80826 frt 22 kr. Kiadás: betéti számlán 681 frt 99 kr, betéti kamat-számlán 1 frt 6 kr, váltóleaszámolási számlán 46326 frt, előlegkölesön-számlán 220 frt, jelzálog- kölesön-számlán 3869 frt, osztalék-számlán 54 frt 40 kr, kez. költség-számlán 2 frt 58 kr, tisztí fizetések számláján 102 frt, váltóviess- zeszámlolási számlán 24.531 frt, váltóviessze- számlolási kamat-számlán 337 frt 66 kr, kis- birt. o. f. h. i. kölcsönjáradéki folyó-számlán 120 frt 8 kr, folyó számlák számláján 200 frt 3 kr, kölcsönjáradéki hátralék-számlán 187 frt 60 kr, ügyési költség-számlán 15 frt 61 kr, váltókölesön kamat-számlán 11 frt 70 kr, vezérigazgatói jutalmazás-számlán 200 frt, jótékony és jutalék-számlán 1 frt 70 kr, jö- vedelmi adó-számlán 70 frt, posta- és bé- lyegdíj-számlán 7 frt 56 frt, pénztári marad- vány 1886. augusztus hó 31-én 3886 frt 25 kr; összesen 80826 frt 22 kr. Kézdi-Vásár- helytt, 1886. augusztus hó 31-én. Sebők József, könyvelő.

A kézdívásárhelyi takarékpénztár 1886. évi augusztus havi üzletforgalmának kimutatása. Bevétele: pénztár-készlet 1886. augusztus hó 1-én 4462 frt 11 kr, betéti számlán 59 tételre 5978 frt 56 kr, leszámított váltó-szám- lán 145423 frt, zálogkölesön-számlán 455 frt, jelzálogkölesön-számlán 4380 forint, többek számláján 500 forint, viesszeszámlolt váltó- számlán 710 frt 5 kr, 6 százalék kamat-szám- lán 2536 frt 48 kr, illeték-számlán 1255 frt, 45 kr, kezelési költség-számlán 86 frt 84 kr, ügyési költség-számlán 63 frt 20 kr, tisztí előleg-számlán 10 frt, viesszváltó kamat-szám- lán 77 kr, 10 százalék betéti államdíj-számlán 80 kr, vegyes államdíj-számlán 65 kr; ösz- szesen 165.862 frt 91 kr. Kiadás: betéti számlán 45 tételre 6100 frt 48 kr, betéti folyó kamat-számlán 7 frt 71 kr, leszámított váltó-számlán 127418 frt, előleg-kölesön- számlán 12 frt, zálogkölesön-számlán 418 frt, jelzálogkölesön-számlán 4315 frt, többek számláján 5500 frt, viesszeszámlolt váltó- számlán 16035 frt 77 kr, osztalék-számlán 127 frt, kezelési költség-számlán 38 frt 4 kr, tisztí fizetés számlán 186 frt 66 kr, ügyési költség-számlán 58 frt 12 kr, viesszváltó ka- mat-számlán 661 frt 74 kr, jótékony és juta- lék-számlán 1 frt, 6 százalék kamat-számlán 5 frt 60 kr, állami adó-számlán 400 forint, tisztí előleg-számlán 50 frt, nyugdijalap- kamat-számlán 415 frt, posta- és bélyegdíj- számlán 14 frt 57 kr, pénztár-maradvány 1886. aug. hó 31-én 4098 frt 22 kr; összesen 165862 frt 91 kr. K-Vásárhelytt, 1886. aug. hó 31-én. Benkő Gyula, könyvelő.

114-ik közlemény

a háromszék megyei „Erzsébet“ árvaleány-nevelő intézet javára történt szíves adakozásokról.

Hilib.

Fejér Andrásné 2 liter rozs, Tóth János 1 liter rozs, Vajda Ferencz 1 lit. rozs, Szabó József 2 kr, Gál János 1 lit. rozs, Gál Domo- kos 2 lit. árpa, Gál József 2 lit. buza, Tóth Ferencz 1 lit. rozs, Süks Jánosné 2 tojás, Pakó Mátyás 1 lit. rozs, Pakó Tamás 1 tojás, Vajda Jánosné 2 lit. paszuly és 6 tojás, Vi- tályos Tamás 1 lit. árpa, Gál András 2 tojás, Fábán Ferdinánd 1 lit. árpa, Tóth Elek 4 liter árpa, Vitályos József 2 lit. árpa, Vajda Lajos 1 liter árpa, Gál Mihály 2 kr, Gál Béláné 1 liter árpa, Oszvát Ferencz 1 liter paszuly, Kelemen Imréné 1 liter rozs és 2 liter árpa, Fábán Ignác 4 liter árpa, Vajda Gyárfás fél liter árpa, Fábán Dénesné 2 lit. rozs, Fábán Ferencz 1 lit. árpa, Fejér An- tal fél lit. rozs, Fábán Tamás 1 lit. paszuly,

Gál Mihály 1 lit. árpa, Vajda Antal 1 liter árpa, Lukács János 1 lit. árpa, Lukács Gergely 1 lit. rozs, Szalay Istvánné 2 lit. rozs, Vitályos György 1 lit. árpa, Vitályos János 1 lit. árpa, Fábán Gyárfás 1 lit. rozs, Ambarus Mihály 1 lit. rozs, Gál Antal 1 lit. rozs, Szekrény Imréné 4 tojás, Fejér András 2 lit. törökbuza, Vajda László 2 tojás, Fülöp István 3 liter rozs.

Fogadják a jótékony adakozók az árvák nevében kifejezett hálás köszönetünket.
K.-Vásárhelytt, 1886. április 30.

Br. Szentkeresztly Stephanie,
elnök.

Vajna Károly,
jegyző.

Piaczi árak.

Kézdi-Vásárhelytt, szeptember 2-án.

Buza (tisztá)	hektóliterenkint 5 frt — kr.
" (elegy)	" — frt — kr.
Rozs (tisztá)	" 3 frt — kr.
" (elegy)	" — frt — kr.
Árpa (tisztá)	" 2 frt 40 kr.
" (elegy)	" — frt — kr.
Zab	" 1 frt 70 kr.
Törökbuza	" 4 frt 60 kr.
Kása (köles)	" 7 frt — kr.
" (árpa)	" 24 frt — kr.
Borsó	" 6 frt — kr.
Lencse	" 8 frt — kr.
Fuszulyka	" 5 frt — kr.
Pityóka (legszebb)	" 1 frt — kr.
Marhahús	kilogr.-kint — frt 28 kr.
Disznóhús	" — frt 36 kr.
Juh-hús	" — frt 20 kr.
Szalonna	" — frt 60 kr.
Faggyu (nyers)	" — frt 28 kr.

Szerkesztői izenet.

M. B. urnak, Lébény. Napilappal nem szolgálhatunk, mivel annyi előfizetőt, mennyivel egy napilapot fenntartani lehetne, remélni sem lehet. Szíves üdvözlét!

Felölös szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Sprencz György.

Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

3276—1886.

tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Nádas Gergely volt gy.-sztmiklósi lakos hagyatéka önkényes ár-

verési ügyében Vákár Lajosné utóajánlata folytán a csikszeredai kir. törvényszék területén lévő, a gyó.-szentmiklósi 591. számú tjkvben 1888., 1889., 1892., 1893., 1890. hr. sz. a. és az 592. számú tjkvben 1882., 1882., 1883., 1897. hr. sz. alatt felvett ingatlanoknak és azokon lévő épületeknek háromnegyed részére — a gyergyószentmiklósi római kath. egyházmegye tértulajdonjoga érintetlen hagyásával — a végrehajtási árverés joghatályával bíró újabb árverést 1375 forintban megajánlott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi szeptember hó 21-dik napján délelőtti 9 órakor a kir. telekkönyvi hivatalnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 százalékat, vagyis 137 frt 50 krt a kiküldött kezéhez készpénzben lefizetni.

Egyéb feltételek a kir. telekkönyvi hivatalnál és Gyó.-Szt-Miklós község házánál megtekinthetők.

Kelt Gyó.-Szent-Miklóson, 1886. évi augusztus hó 19-ik napján.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóságtól.

Figyelmeztetésül.

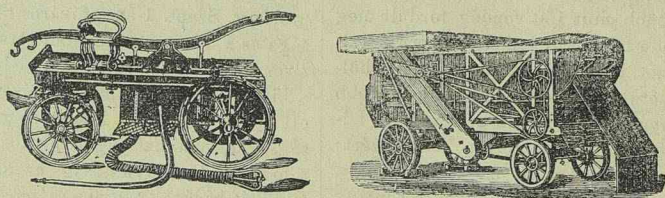
Kézdi-Szt-Léleken az 1885-ik évben elhalálozott Balog József egyedüli törvényes örököse Balog Eszter nevében és megbízásából tisztelettel hívom fel mindazon adósokat, kik néhai Balog Józsefnek, vagyis jelenben nevezett örökösének tartoznak, hogy ha esetleg k.-szentléleki Balog István, akár nője Balog Istvánné által bármikor, bárhol és bármely célzattól beperesítettnek említett tartozásokért, — ne hogy ugyanazon összeget holmi félrevezetés folytán kétszer fizessék meg — a lehető költségkimelés és esetleges kellemetlenségek kikerülése tekintetéből, szíveskedjenek irodámban, mint Balog Eszter meghatalmazottjánál, jelentkezni.

Kézdi-Vásárhelytt, 1886. aug. 12-én.

2—3

Ügyvéd Csiki József.

Állandó GAZDASÁGI GÉPRAKTÁR Sz.-Udvarhelytt.



Riemer Ede

(ezelőtt WASS és RIEMER)

Székely-Udvarhelytt

ajánlja a nagyérdemű közönségnek saját raktárán levő gazdasági gépeit, u. m.:

KÉZI CSÉPLŐK, fekvő és oszlopjárgányu tisztító szerkezettel és a nélküli **cséplőkészleteit** 12 és 4 ló befogására; **konkolyválasztók** buza, rozs, árpa és zab tisztítására; **rosták** (Baker-rendszer) a legújabb szerkezetű felső és alsó rázó művel, **szecskavágók**, **répavágók**, **vetőgépek**, **lánccboronák**, **részutboronák**, **rétgyaluk** stb.

I kézi téglavető gép, a melylyel naponta 3 ember kevés gyakorlat után 2—3000 téglát csinál.

Községeknek:

soproni Seltenhofer Frigyes és fia uraktól Csik-, Udvarhely- és Háromszékmegyébe több mint 30 községnek a legnagyobb megelégedésére szállított kitűnő munkaképességű, szilárd szerkezetű és olcsó **tűzfeeskendők** és **tűzoltó szerelvényeket**.

Egyház-

több mint 15 községben
vaskoronájú harango-
orgona szerelt teljes



megyéknek:

felállított új, forgatható,
kat, minden hangért az
felelősséget vállalván.

Több hazai gép- és a legjobb hírnévnek örvendő soproni fecskendő- és harang-gyárossal kötött előnyös szerződéseimnél fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az általam ajánlott gépek bármelyikét az itteni raktáron vagy bármely vasuti állomáson bérmentve, fuvar nélkül, budapesti árak szerint adhatom át 2—3 évi részletfizetésre.

Midőn e rendkívüli előnyt a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlom, kérem szíves megbízásait és maradtam

kiváló tisztelettel

19—40

RIEMER EDE.

Budapesti árak itt helyitt vagy bármely vasuti állomáson bérmentve.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

KELETI VONAL.

Menetrend.

Érvényes 1886. június hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1886. június hó 1-től.

Állomások		303. személyv.	319. vegyes v.	301. gyorsvon.	Állomások		303. személyv.	319. vegyes v.	301. gyorsvon.
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)		Reggel	Délután	Kis-Kapus (vendéglő, elágazás Nagy-Szeben felé)	(érk. ind.)	12.12	10.07	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)		6.22	2.55		(érk. ind.)	12.37	10.30	
Botfalva	"		6.45	3.19	Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	"	2.11	12.24	
Földvár	"		7.01	3.38		(érk. ind.)	2.34	12.41	
Mogyorós	"		7.19	3.57	Nagy-Enyed	"	2.55	1.12	
Apáczsa	"		7.33	4.17	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk. ind.)	3.31	2.00	
Köpecz	"		7.54	4.36		"	3.36	2.15	
Agostonfalva	"		8.01	4.47	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	4.09	3.02	
Alsó-Rákos	"		8.19	5.58		(érk. ind.)	4.11	3.12	
Homoród	"		8.45	5.42	Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	5.56	5.30	
Kacza	"		9.01	6.02		(érk. ind.)	6.31	8.00	6.03
Bene	"		9.22	6.33	Nagy-Várad (vendéglő)	"	10.00	4.05	9.13
Erked	"		9.43	7.01		(érk. ind.)	10.15	4.50	9.18
Héjasfalva	"		10.10	7.37	Budapest	"	6.30	10.00	2.15
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)		10.29	8.01					
Medgyes	(érk. ind.)		10.39	8.26					
			11.54	9.43					

Brassóból Bukarest felé a gyorsvonat indul reggel 5 óra 40 perczkor, a vegyes vonat délután 1 óra 55 perczkor.

Nyom. Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelytt.